



Biroul permanent al Senatului

Bp. 580. / 24. 10. 2022.

Biroul permanent al Senatului

L. 676. / 31. 10. 2022.

AVIZ

**referitor la propunerea legislativă pentru modificarea
art. 91 din legea nr. 127/2019 privind
sistemul public de pensii.**

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea art. 91 din legea nr. 127/2019 privind sistemul public de pensii. (b580/23.09.2022), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/4388/27.09.2022 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D1112/28.09.2022,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 33 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect modificarea art. 91 din Legea nr. 127/2019 privind sistemul public de pensii, cu modificările și completările ulterioare, urmărindu-se, potrivit Expunerii de motive, ca *„valoarea coșului minim de consum pentru un trai decent pentru o persoană adultă, în sumă de 2818 lei să fie pensia minimă garantată în plată, care să fie implementată gradual în următorii 3 ani”*.

2. Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. p) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Întrucât propunerea legislativă va avea implicații asupra bugetului de stat, este obligatorie solicitarea unei informări din partea Guvernului, în conformitate cu dispozițiile art. 111 alin. (1) din Constituția României, republicată.

Totodată, sunt incidente prevederile art. 15 alin. (1) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la obligativitatea întocmirii unei fișe financiare, cu respectarea condițiilor prevăzute de art. 21 din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010, republicată.

În acest context precizăm că, în considerentele Deciziei nr. 331/2019, Curtea Constituțională a reținut că, *„lipsind fișa financiară (inițială și reactualizată) nu se poate trage decât concluzia că la adoptarea legii s-a avut în vedere o sursă de finanțare incertă, generală și lipsită de un caracter obiectiv și efectiv, nefiind așadar reală”*.

5. Referitor la **Expunerea de motive**, semnalăm că aceasta nu respectă structura prevăzută la art. 31 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nefiind prezentate cerințele care reclamă intervenția normativă, cu referire specială la insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare, concluziile studiilor, lucrărilor de cercetare, impactul socioeconomic, impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), impactul asupra sistemului juridic și nici informații cu privire la consultările derulate.

Precizăm că, potrivit considerentelor exprimate în Decizia Curții Constituționale nr. 682 din 27 iunie 2012, *„dispozițiile art. 6 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă, republicată [...], cu modificările și completările ulterioare instituie obligația fundamentării actelor normative. [...]. Lipsa unei fundamentări temeinice a actului normativ în discuție determină, [...], încălcarea prevederilor din Constituție cuprinse în art. 1 alin. (5) [...]”*.

6. Analizând fondul reglementărilor propuse, semnalăm că normele preconizate la **art. I pct. 1 și 2 pentru art. 91 alin. (1) și (2)** din Legea nr. 127/2019 privind sistemul public de pensii, cu modificările și completările ulterioare, prin care se urmărește ca pensia minimă să se acorde pensionarilor sistemului public de pensii indiferent de stagiul de cotizare realizat, încalcă **principiul nediscriminării**

prevăzut la art. 16 alin. (1) din Constituție, deoarece creează un tratament mai favorabil persoanelor care au contribuit o perioadă mai scurtă la sistemul public de pensii, fiind discriminatorie față de persoanele care au contribuit la acest sistem de pensii perioade mai lungi sau au realizat stagiul de cotizare complet.

Precizăm că, potrivit art. 2 lit. c) din Legea nr. 127/2019, sistemul public de pensii se bazează pe principiul contributivității, „conform căruia **fondurile de asigurări sociale se constituie pe baza contribuțiilor datorate și plătite** de persoanele fizice și juridice, care contribuie la sistemul public de pensii”.

Cu privire la regimul juridic al pensiilor din sistemul public, precizăm că, în considerentele **Deciziei nr. 874/2010**, Curtea Constituțională a reținut următoarele:

„Pensia este o formă de prestație de asigurări sociale plătită lunar (...) în baza legii, inerentă și indisolubil legată de calitatea de pensionar, obținută în baza unei decizii de pensionare, cu respectarea tuturor prevederilor legale impuse de legiuitor. (...) dreptul la asigurări sociale este garantat de stat și se exercită, în condițiile legii menționate, prin sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale. Acesta se organizează și funcționează, printre altele, și pe **principiul contributivității**, conform căruia fondurile de asigurări sociale se constituie pe baza contribuțiilor datorate de persoanele fizice și juridice, participante la sistemul public, **drepturile de asigurări sociale cuvenindu-se pe temeiul contribuțiilor de asigurări sociale plătite**. (...) Aceasta înseamnă că pensia, ca prestație din partea sistemului public de pensii, intră sub incidența principiului contributivității.

(...) dreptul la pensie este un drept preconstituit încă din perioada activă a vieții individului, acesta fiind obligat prin lege să **contribuie la bugetul asigurărilor sociale de stat procentual, raportat la nivelul venitului realizat**. Corelativ, se naște obligația statului ca în perioada pasivă a vieții individului să îi plătească o **pensie al cărei quantum să fie guvernat de principiul contributivității**, cele două obligații fiind intrinsec și indisolubil legate. **Scopul pensiei este acela de a compensa în perioada pasivă a vieții persoanei asigurate contribuțiile vărsate de către aceasta la bugetul asigurărilor sociale de stat în temeiul principiului contributivității și de a asigura mijloacele de subzistență a celor care au dobândit acest drept în condițiile legii (perioadă contributivă, vârstă de pensionare etc.).**

(...) sumele plătite cu titlu de contribuție la asigurările sociale (...), îndreptățesc **persoana care a realizat venituri și care a plătit contribuția sa la bugetul asigurărilor sociale de stat să beneficieze de o pensie care să reflecte nivelul veniturilor realizate în perioada activă a vieții.**” (Decizia Curții Constituționale nr. 861 din 28 noiembrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 45 din 22 ianuarie 2007).

Aspectele reținute de Curtea Constituțională în Decizia nr. 874/2010 au fost reiterate și în Decizia nr. 900/2020.

Totodată, precizăm că, potrivit principiului nediscriminării, în accepțiunea Curții Constituționale „(...) **egalitatea în fața legii și a autorităților publice, consacrată cu titlu de principiu de art. 16 alin. (1) din Constituție, își găsește aplicare doar atunci când părțile se găsesc în situații identice sau egale, care impun și justifică același tratament juridic și deci instituirea aceluiași regim juridic. *Per a contrario*, când acestea se află în situații diferite, regimul juridic aplicabil fiecăreia nu poate fi decât diferit, soluție legislativă care nu contravine, ci, dimpotrivă, decurge logic din chiar principiul enunțat.**” (a se vedea Decizia nr. 875 din 9 decembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 87 din 27 ianuarie 2020, paragraful 45).

Semnalăm că o observație similară, referitoare la încălcarea principiului nediscriminării, a fost formulată și de către Consiliul Economic și Social în avizul nr. 6409/11.10.2022.

7. Pe lângă aspectul de neconstituționalitate precizat la pct. 6, cu privire la soluțiile preconizate, **semnalăm încălcarea unor exigențe de tehnică legislativă referitoare la claritatea, precizia și previzibilitatea reglementării**, mai multe texte ale propunerii, așa cum vom arăta în cele ce urmează, fiind susceptibile să aducă atingere și **principiului legalității, consacrat la art. 1 alin. (5) din Constituție.**

De altfel, cu privire la normele de tehnică legislativă, Curtea Constituțională, în **Decizia nr. 26/2012** a statuat că, deși „*nu au valoare constituțională, (...) prin reglementarea acestora au fost impuse o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concurează la asigurarea unei legislații care respectă principiul*

securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesară”.

Astfel, în primul rând, precizăm că, potrivit art. 6 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, proiectul de act normativ trebuie să instituie **reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă**. De asemenea, soluțiile pe care le cuprinde noua reglementare trebuie să fie **temeinic fundamentate**, luându-se în considerare **interesul social, politica legislativă a statului român și cerințele corelării cu ansamblul reglementărilor interne**.

În al doilea rând, precizăm că mai multe texte ale propunerii nu respectă prevederile art. 8 alin. (4) teza I din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căreia, *„Textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce”* și nici pe cele ale art. 36 alin. (1) - *„Actele normative trebuie redactate într-un limbaj și stil juridic specific normativ, concis, sobru, clar și precis, care să excludă orice echivoc”*.

8. La art. I pct. 2, la textul propus pentru art. 91 alin. (2) partea **introdactivă**, este de analizat raportul de egalitate între pensia minimă, stabilită și acordată unei singure **persoane**, respectiv **un pensionar** și valoarea coșului minim de consum pentru un trai decent, deoarece aceasta din urmă se raportează la un număr de patru persoane, primul alineat al Notei din anexa la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 217/2000 privind structura coșului minim de consum pentru un trai decent în România, aprobată prin Legea nr. 554/2001, cu modificările și completările ulterioare, prevăzând următoarele: *„Cantitățile și valoarea aferente fiecărei componente a coșului vor fi calculate pentru o familie alcătuită din doi adulți salariați, de 35-45 de ani, și doi copii în întreținere, de 12-14 ani și, respectiv, 8-10 ani”*.

Tot la **partea introdactivă**, semnalăm că formularea „nivelul valorii coșului minim de consum pentru un trai decent, calculat în conformitate cu Anexa 1 la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 217/2000 privind structura coșului minim de consum pentru un trai decent în România” nu este corelată cu prevederile art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 217/2000, potrivit căreia, prin respectivul act normativ **„Se aprobă structura și componentele coșului minim de**

consum pentru un trai decent, potrivit anexei care face parte integrantă din prezenta ordonanță de urgență”.

Astfel, precizăm că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 217/2000 are o singură anexă, iar aceasta reglementează **structura și componentele** coșului minim de consum pentru un trai decent, și nu modul de calcul al valorii coșului minim.

Referitor la textul preconizat pentru **lit. a)**, precizăm că, potrivit prevederilor art. 35 alin. (4) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, *„După însușirea de către Guvern a proiectelor legilor bugetare și de buget, prevăzute la alin. (3¹), acesta le supune spre adoptare Parlamentului, cel mai târziu până la data de 15 noiembrie a fiecărui an”*.

Așadar, soluția legislativă propusă, referitoare la stabilirea și aprobarea valorii coșului minim de consum pentru un trai decent până la data de 1 decembrie 2022, nu este corelată cu normele care prevăd termenul în care bugetul de stat și bugetul asigurărilor sociale sunt fundamentate și însușite de Guvern, în vederea transmiterii spre aprobare Parlamentului. Observația este valabilă și pentru **lit. b) și c)**, referitor la stabilirea și aprobarea valorii coșului minim de consum pentru un trai decent până la data de 1 decembrie 2023, respectiv până la data de 1 decembrie 2024.

Totodată, semnalăm că exprimarea „calculat de Institutul Național de Statistică și publicat prin Ordin” nu este corectă, nefiind corelată cu prevederile art. 1¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 217/2000, potrivit căreia *„Valoarea coșului minim de consum pentru un trai decent se stabilește anual de către Institutul Național de Statistică și se aprobă prin ordin al președintelui acestuia”*. Observația este valabilă și pentru **lit. b) și c)**.

În același timp, semnalăm exprimarea repetitivă „care va fi pensia minimă pentru anul 2023”, având în vedere că textul debutează cu sintagma „Începând cu data de 01.01.2023 pensia minimă va fi ...”. Formulăm această observație și pentru **lit. b) și c)**, referitor la sintagmele „care va fi pensia minimă pentru anul 2024”, respectiv „care va fi pensia minimă începând cu anul 2025”.

9. La art. I pct. 3, la textul propus pentru **art. 91 alin. (4)**, semnalăm că acesta diferă de cel în vigoare prin faptul că lipsește sintagma „ori de pensie din alte state”, în absența unei argumentări în

Expunerea de motive, nefiind clară rațiunea eliminării acesteia și, în acest mod, a extinderii sferei beneficiarilor de pensie minimă.

10. La **art. I pct. 4**, la textul propus pentru **art. 91 alin. (5)**, semnalăm că sunt încălcate principiul integrării proiectului în ansamblul legislației și al unicității reglementării în materie, prevăzute la art. 13 și 14 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, **textul neputând fi integrat în cuprinsul Legii nr. 127/2019**, deoarece obligația stabilirii de către Institutul Național de Statistică a valorii coșului minim de consum pentru un trai decent și a aprobării acesteia prin ordin al președintelui institutului este prevăzută în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 217/2000.

11. La **art. I pct. 5**, la textul propus pentru **art. 91 alin. (6)**, semnalăm că norma preconizată este incompletă și lipsită de predictibilitate, întrucât nu prevede cine constată încetarea de drept a mandatului președintelui Institutului Național de Statistică.

În plus, achiesăm la observația formulată de Consiliul Economic și Social în avizul nefavorabil nr. 6409/11.10.2022, potrivit căreia „Încetarea de drept a mandatului președintelui INS în cazul în care instituția nu publică valoarea actualizată a coșului minim de consum pentru un trai decent până la 1 decembrie este o măsură excesivă, care nu se justifică”.

12. La **art. I pct. 6**, la textul propus pentru **art. 91 alin. (7)** „Sursa de finanțarea pentru plata pensiei minime se asigură prin impozitarea părții necontributive a pensiilor speciale și prin eliminarea finanțării de la bugetul de stat a partidelor politice parlamentare”, semnalăm că acesta este imprecis, incomplet și declarativ și nu respectă, de asemenea, prevederile art. 13 și 14 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În primul rând, măsura impozitării ar trebui inclusă în Codul fiscal, cu prevederea expresă a **cuantumurilor pensiilor** care se impozitează și a **cotei de impozitare** a acestora.

În al doilea rând, ar fi fost necesară indicarea actelor normative care prevăd pensiile vizate, întrucât sfera noțiunii de „pensie specială” este insuficient conturată, fiind în realitate vizate pensii sau indemnizații prevăzute de legi/statute speciale, cu alte cuvinte, venitul asupra căruia s-ar impune noua sarcină fiscală ar fi cel obținut de persoanele pensionate în baza unor legi/statute speciale, venit obținut

cu titlu de pensie de serviciu, pensie militară sau de indemnizație pentru limită de vârstă asimilată pensiei de serviciu.

În al treilea rând, orice măsură legislativă de impozitare a unor asemenea venituri trebuie luată în conformitate cu cele statuate în Decizia Curții Constituționale nr. 900/2020, în actuala redactare soluția propusă încălcând art. 147 alin. (4) din Constituție, prin nerespectarea caracterului obligatoriu al deciziilor Curții Constituționale.

13. În plus, semnalăm următoarele neconcordanțe cu alte prevederi ale Legii nr. 127/2019:

a) referitoare la data de intrare în vigoare a măsurilor propuse, care ar trebui să fie, potrivit textului propus pentru art. 91 alin. (2) lit. a), 1 ianuarie 2023, în timp ce la art. 182 *de lege lata* din actul normativ de bază se prevede ca dată de intrare în vigoare (cu unele excepții între care nu se regăsește și art. 91), data de **1 septembrie 2023**;

b) raportarea pensiei minime la coșul minim de consum pentru un trai decent, așa cum reiese din modificările de fond propuse pentru art. 91, nu se reflectă și în conținutul art. 92 și 93 din actul de bază, asupra cărora nu se intervine și care se referă la salariul minim brut pe țară garantat în plată.

14. În altă ordine de idei, semnalăm că în fondul activ al legislației există un act normativ având ca obiect instituirea unei **indemnizații sociale pentru pensionari**, denumită inițial „**pensie socială minimă garantată**”, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2009, aprobată prin Legea nr. 196/2009, cu modificările și completările ulterioare. Aceasta a fost adoptată, așa cum reiese din preambul, „ca măsură de reducere a sărăciei și de îmbunătățire a standardului de viață al populației”, în considerarea faptului că „**nivelul unor pensii din sistemul public se situează încă sub nivelul veniturilor care să permită beneficiarilor un trai decent**” și „în scopul de a evita excluderea socială a unei părți dintre pensionarii sistemului public de pensii, care reprezintă o categorie defavorizată de persoane în contextul crizei economice actuale, și pentru asigurarea unui venit minim de subzistență, avându-se în vedere situația economică și socială din România”.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2009, „Începând cu anul 2010, nivelul indemnizației sociale pentru pensionari se stabilește, anual, prin legea bugetului de stat și poate fi doar majorat prin legile de rectificare a bugetului de stat, în raport cu evoluția indicatorilor macroeconomici și

cu resursele financiare”, iar potrivit alin. (4) al aceluiași articol, „Prin excepție de la prevederile alin. (2), începând cu data de 1 ianuarie 2022, nivelul indemnizației sociale pentru pensionari este de 1.000 lei”.

În acest context, semnalăm că propunerea legislativă nu cuprinde dispoziții referitoare la aplicarea/abrogarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 6/2009.

Întrucât, potrivit art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2009, „Beneficiază de indemnizația socială pentru pensionari, pensionarii sistemului public de pensii și pensionarii sistemului militar de pensii cu domiciliul în România, indiferent de data înscrierii la pensie, dacă nivelul cuantumului pensiei, convenit sau aflat în plată, se situează sub nivelul indemnizației sociale pentru pensionari”, dacă acest act normativ va rămâne în vigoare, ar însemna că **pentru aceleași rațiuni un pensionar va primi o indemnizație socială și o pensie minimă.**

Prin urmare, apreciem că scopul urmărit de inițiatori, acela al asigurării unui trai decent pentru pensionari, poate fi asigurat printr-o intervenție asupra Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 6/2009, prin care să se reglementeze un quantum mai mare al indemnizației sociale pentru pensionari. Precizăm că acest quantum va trebui stabilit astfel încât principiul contributivității, care stă la baza sistemului public de pensii și, implicit, principiul constituțional al nediscriminării să nu fie încălcate, așa cum am menționat la pct. 6 *supra*.

15. În concluzie, prezenta propunere legislativă nu poate fi promovată în forma supusă analizei Consiliului Legislativ, întrucât încalcă prevederile art. 1 alin. (5), în componenta sa referitoare la calitatea legii, precum și cu referire la principiul securității raporturilor juridice, din perspectiva unicității reglementării în materie, ale 16 alin. (1) și pe cele ale art. 147 alin. (4) din Constituție.


PREȘEDINTE
Florin IORDACHE

București
Nr. 1158/21.10.2022

O.U.G. nr. 217/2000

M. Of. nr. 606/25 nov. 2000

Ordonanță de urgență privind structura coșului minim de consum pentru un trai decent în România

aprobată prin

L. nr. 554/2001

M. Of. nr. 672/24 oct. 2001

- 1 modificări prin H.G. nr. 380/2001 M. Of. nr. 203/23 apr. 2001 *consum lunar pentru trim.IV al anului 2000*
Aprobarea valorii coșului minim de consum lunar pentru trimestrul IV al anului 2000
- 2 aprobată prin L. nr. 554/2001 M. Of. nr. 672/24 oct. 2001
Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 217/2000 privind aprobarea coșului minim de consum lunar
- 3 modificări prin H.G. nr. 1200/2001 M. Of. nr. 787/12 dec. 2001 *consum lunar pentru trim.I-III ale anului 2001*
Hotărâre privind aprobarea valorii coșului minim de consum lunar pentru trimestrele I, II și III ale anului 2001
- 4 modificări prin H.G. nr. 222/2002 M. Of. nr. 183/18 mar. 2002 *consum lunar pentru trim. IV al anului 2001*
Hotărâre privind aprobarea valorii coșului minim de consum lunar pentru trimestrul IV al anului 2001
- 5 modificări prin H.G. nr. 622/2002 M. Of. nr. 458/27 iun. 2002 *consum lunar pentru trim.I al anului 2002*
Hotărâre privind aprobarea valorii coșului minim de consum lunar pentru trimestrul I al anului 2002
- 6 modificări prin H.G. nr. 1145/2002 M. Of. nr. 779/25 oct. 2002 *consum lunar trim. II al anului 2002*
Hotărâre privind aprobarea valorii coșului minim de consum lunar pentru trimestrul II al anului 2002
- 7 modificări prin H.G. nr. 1458/2002 M. Of. nr. 942/23 dec. 2002 *consum lunar pentru trim. III al anului 2002*
Hotărâre privind aprobarea valorii coșului minim de consum lunar pentru trimestrul III al anului 2002
- 8 modificări prin H.G. nr. 252/2003 M. Of. nr. 167/17 mar. 2003 *consum lunar pentru trim. IV al anului 2002*
Hotărâre privind aprobarea valorii coșului minim de consum lunar pentru trimestrul IV al anului 2002
- 9 modificări prin H.G. nr. 928/2003 M. Of. nr. 608/27 aug. 2003 *consum lunar pentru trim. I al anului 2003*
Hotărâre privind aprobarea valorii coșului minim de consum lunar pentru trimestrul I al anului 2003
- 10 modificări prin H.G. nr. 1079/2003 M. Of. nr. 668/22 sep. 2003 *consum lunar pentru trim. II al anului 2003*
Hotărâre privind aprobarea valorii coșului minim de consum lunar pentru trimestrul II al anului 2003

11 modificări prin O.U.G. nr. 11/2004 M. Of. nr. 266/25 mar. 2004 *abrogă art. 2*

Ordonanță de urgență privind stabilirea unor măsuri de reorganizare în cadrul administrației publice centrale

aprobată cu modificări și L. nr. 228/2004 M. Of. nr. 493/1 iun. 2004
completări prin

12 modificări prin L. nr. 174/2020 M. Of. nr. 741/14 aug. 2020

Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 217/2000 privind aprobarea coșului minim de consum lunar

*modifică titlul, art. 1 și art. 3;
modifică și înlocuiește anexa;
introduce art. 1_1*

Dispune republicarea cu renumerotare

Lege privind sistemul public de pensii

Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 septembrie 2021, cu excepția: a) art. 86 alin. (2) lit. a), care intră în vigoare la data de 1 septembrie 2019; b) art. 86 alin. (2) lit. b), care intră în vigoare la data de 1 septembrie 2020; c) art. 139, art. 145, art. 148 alin. (2), art. 157 alin. (2) și art. 183 alin. (1), care intră în vigoare la 3 zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

¹ promulgată prin D. nr. 560/2019 M. Of. nr. 563/9 iul. 2019
Decret pentru promulgarea Legii privind sistemul public de pensii

² modificări prin O.U.G. nr. 1/2020 M. Of. nr. 11/9 ian. 2020 *modifică art. 19 alin. (1)*
Ordonanță de urgență privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative

³ modificări prin O.U.G. nr. 135/2020 M. Of. nr. 751/18 aug. 2020 *modifică art. 86 alin. (2) lit. b)*
Ordonanță de urgență cu privire la rectificarea bugetului de stat pe anul 2020, modificarea unor acte normative și stabilirea unor măsuri bugetare

⁴ modificări prin O.U.G. nr. 8/2021 M. Of. nr. 168/18 feb. 2021 *modifică art. 86 alin. (2) lit. c), art. 182 alin. (1) partea introductivă (referitor la intrarea în vigoare a legii la data de 1 septembrie 2023); introduce lit. b_1) la art. 182 alin. (1) (referitor la intrarea în vigoare la data de 1 ianuarie 2022 a prevederilor art.86 alin, (2) lit, c)) ; abrogă art. 86 alin. (3) - (8)*
Ordonanță de urgență privind unele măsuri fiscal-bugetare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

⁵ modificări prin O.U.G. nr. 125/2021 M. Of. nr. 1189/15 dec. 2021 *modifică art. 86 alin. (2) lit. c) și art. 182 alin. (1) lit. b_1); introduce lit. b_1) la art. 86 alin. (2) și lit. b_2) la art. 182 alin. (1)*
Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 127/2019 privind sistemul public de pensii, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 6/2009 privind instituirea pensiei sociale minime garantate